

III. 4322 k.

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1912. ÉVI AUGUSZTUS 29-ÉN NAGYRÁSKÁN
TARTOTT ŐSZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXXVI.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.
1912.

III. 4322. k.

A FELSZŐZEMPLÉNI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1912. ÉVI AUGUSZTUS 29-ÉN NAGYRÁSKÁN
TARTOTT ŐSZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXXVI.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŪIVEL.
1912.

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1912. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 29-ÉN NAGYRÁSKÁN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Szegő Béni, Kozma Antal, Tudja Mihály, Virág József papi, Dókus Gyula, Nemes Lajos, Bernáth Aladár, Thuránszky Tihamér világi tanácsbírák, Dr. Isépy Tihamér egyh. m. ügyész.

Mint jegyzők: Péter Mihály papi fő, Tomory Pál aljegyző; Hubay Bertalan és Román Ernő helyettes-jegyzők.

Horkay Bertalan abarai, Cseh Pál alsómihályi, Berecz Antal csarnahói, Bottka Bertalan gercselyi, Séra János hardicsai, Böszörményi Sándor homonnai-missiói, Máthé Miklós kisazari, Sallay Bélla kisbárii, Horkay Lajos kistráskai, Bornemisza István ladamóci, Erdélyi András lasztóci, Kiss Tamás málcai, Helmecei Antal miglészi, Sztarkovics Lajos nagyráskai, Ignéczy Sándor szöllőskei, Nyitray Lajos tusai lelkészek. Győri Kálmán magyarsasi, K. Kovács Lajos málcai s. lelkészek.

Mint egyházi kiküldöttek: Sipos Pál alsómihályi, Papczun György bánóci, Béres István bodzásújlaki, Bekényi Mihály csarnahói, Molnár Mihály deregnyői, Boczán János hardicsai, Bodor Gábor homonnai, Tóth András kisbárii, Kozora Gyula kistráskai, Szombathy Antal ladamóci, id. Papp István legényei, Tamás István nagyráskai, Bajzat Imre nagytoronyai, Körmös János szöllőskei, Majtényi István zempléni küldöttek.

Liszkay Bertalan és Kormos Gerő tanítóegyesületi képviselők és számos érdeklődők.

Távolmaradásukat kimentették: Fejes István s. a. ujhelyi lelkész-püspök, Kádár János legényei, Szombathy Antal kolbásai lelkészek és Nemes Sándor világi tanácsbíró.

1. A közgyűlés előtt istenitisztelet volt a templomban, melyen szép számmal vettek részt a közgyűlést alkotó tagok a n.-ráskai egyház hivei és a vidék érdeklődő közönsége. Az imát Ignéczi Sándor szöllőskei lelkész mondta, szép, tartalmas, szívhez szóló imájával Istenhez emelvén a lelkeket.

2. Esperes addig is, míg az egyházmegyei gondnok megérkeznék, a világi elnöki szék elfoglalására Nemes Lajos jelenlévő legidősebb tanácsbirót kéri fel, ki is helyét elfoglalván, s üdvözlőlvén a közgyűlési tagokat és a jelenlévő közönséget,

a közgyűlést megnyitja.

3. Esperes bejelenti, hogy tisztáninenni egyházkerületünk nagyérdemű főgondnokának, Dókus Ernőnek, a kihez f. zempléni egyházmegyénket a mult annyi édes és becses emléke fűzi, s a kit mi ma is kétszeresen a magunkénak vallhatunk, — forrón szeretett neje, kiscsoltói Ragályi Ilona urnő, f. évi jun. 16-án hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Jóllehet esperes már a gyászeset alkalmával kifejezte részvétét, — de azon szoros kapcsolatnál fogva, mely egyházmegyénket Dókus Ernő e. kerületi főgondnokhoz fűzi, — indítványozza, hogy egyházmegyénk a veszteség érzetét a maga részéről is tolmácsolja, annak jegyzőkönyvében is kifejezést adjon.

Egyházmegyei közgyűlésünk az esperes azon jelentéséről, hogy Dókus Ernőné, sz. kiscsoltói Ragályi Ilyna urnő elhunyt, fájdalmas részvéttel értesül és a Dókus Ernő egyházkerületi főgondnokot ért eme veszteséget egyházmegyénk is a saját veszteségének tekinti, mert az elköltözött urnő nemcsak nagy műveltségével, szívjóságával és nemes lelkületével, de puritán kálvinista érzülete, gondolkozása és áldozatkészségével is egész egyházmegyénk tisztelét, szeretetét és becsülését birta, a kire egyházmegyénk közönsége mindig úgy tekintett, mint az igazi magyar ref. nők díszére és példányképére. Bánatos érzések között feljegyezzük azért jegyzőkönyvünkben áldó emlékét és kife-

jezzük azon hő kívánságunkat, hogy a sok betegség és szenvedés után találjon teste nyugalmat a sir ölében s lelke, hite szerint is örök üdvösséget az Egekben. A mélyen sújtott férj szívsebére küldjön balzsamot az Ur, a ki ha sebeket oszt, de azokat be is tudja gyógyítani.

4. Sátoraljaujhelyen 1912. április 23-án tartott egyházmegyei közgyűlésünk 13. sz. a. jun. 15-iki határidővel elrendelte a szavazást a dr. Isépy Zoltán világi főjegyző lemondásával megüresedett főjegyzői, 14. sz. a dr. Besseney Zénó világi aljegyző lemondásával megüresedett állásokra. A szavazatbontó bizottságnak 1912. június 23-án, Sátoraljaujhelyen felvett jegyzőkönyve szerint beadatott a fő- és az aljegyzői állásokra 29—29 szavazat, a melyből a főjegyzői állásnál Bernáth Bélára 14, Bodor Gáborra 8, Bajusz Andorra 2, Somody Józsefre 1, Bernáth Aladárra 1, Szemere Gáspárra 1, Beregszászy Istvánra 1, Csiszár Kálmáera 1 szavazat esett. A világi aljegyzői állásra beadott 29 szavazat közül esett Somody Józsefre 14, Csiszár Kálmánra 11, Fejes Ernőre 1, Kádár Lajosra 1, Nemes Sándorra 1, Ellend Józsefre 1 szavazat. Miután e szerint sem a fő, sem az aljegyzői állásnál az abszolút többséget senki sem nyerte meg, a bizottság a kapott felhatalmazás alapján, aug. 15-iki határidővel, a világi főjegyzői állásnál a legtöbb szavazatot nyert Bernáth Béla és Bodor Gábor, a világi aljegyzői állásnál a szintén legtöbb szavazatot kapott Somody József és Csiszár Kálmán között új szavazatot rendelt el. Ezzel kapcsolatban egyházmegyei gondnok jelenti, hogy a fenti határidőre meghirdetett pótszavazatok kellő időben beérkeztek ugyan az esperesi hivatalhoz, de egy közbejött és elháríthatlan akadály miatt a jelen gyűlésig felbonthatók nem voltak. Ez okból az eredmény csak a tavaszi közgyűlésen lesz bejelenthető.

A jelentés tudomásul vétetik.

5. Tavaszi egyh. megyei gyűlés 18. jkönyvi pontjára gál-szécsi lelkész és főgondnok jelenti, hogy az egyház az általa kölcsönvett tőkének harmadik s utolsó részletét, 100 kor.-t, visszafizette.

Örvendetes tudomásul szolgál.

6. Tavaszai egyh. megyei gyűlés 19. pontjára a morvai egyház presbiteriuma jelenti, hogy az egyház az egyházmegye határozatát tisztelettel tudomásul vevén, az egyházmegye által ajánlott módon fogja 2100 kor. adóssága törlesztését eszközölni.

Jelentés tudomásul vétele mellett az ügy továbbra is nyilvántartásba helyeztetik azzal, hogy az adósság rendezéséről évenként egyszer adassék jelentés a tavaszai egyh. megyei közgyűlésre.

7. Múlt évi tavaszai egyházmegyei közgyűlés 20/a. pontja nyilvántartatni rendelte a lasztoméri iskolaépítés ügyét, amennyiben az egyház az iskolaépítésre 1913 ik év tavaszáig halasztást kért és nyert.

Az ügy továbbra is nyilvántartásban marad.

8. U. e. közgyűlés 20/c. pontjában utasította a tussai ref. egyházat, hogy iskolai ingatlanának átíratása ügyéről őszi gyűlésünkre tegyen jelentést. Ügyész jelenti, hogy a szerződést elküldte a jószágigazgatóságnak s az hitelesítés alá kerül a hitbizományi bírósághoz. Minthogy ez esetben helyszini szemle válhatik szükségessé: azon igyekeznek, hogy a hitelesítés e nélkül történhessék meg.

Em. közgyűlés megbizza ügyészt, hogy amennyiben lehetséges, helyszini szemle nélkül vigye keresztül a hitelesítést és az átíratást.

9. Tavaszai egyházmegyei gyűlés 21. pontja a hóri iskola ügyében 1911. évi tavaszai gy. 29. pontjával kiküldött bizottságot kiegészítve Nemes Sándor tanácsbíróval, azzal bízta meg, hogy a helyszinén megjelenvén, szerezzenek tudomást arról, hogy a már régebben felépített iskola költségeihez az ág. evangélikusok hozzájárultak-e vagy sem: s ha nem járultak volna hozzá, amint a tussai lelkésznek élőszóval való jelentéséből kitűnik: ez esetben felhatalmaztatik a bizottság arra, hogy tekintve, miszerint az iskola belhelyét gr. Andrassy

Géza úr egyedül a reformátusoknak adta: a belhelynek és a rajta lévő épületeknek a ref. egyház nevére való átíratása iránt tegyék meg a lépéseket. Erre vonatkozólag esperes jelenti, hogy ő a megejtendő tárgyalás folytatása végett megkereste a tiszavidéki ág. hitv. egyházmegye főesperesét, hogy ő is küldene ki egyházmegyéjéből a tárgyalásra bizottsági tagokat; ki azonban a gátló okok miatt ezt mindezideig nem tehetette meg, kéri azért az esperes ez ügynek továbbra is nyilvántartásba helyezését.

Egyházmegye felhívja az esperest tavaszi gyűlésünk vonatkozó határozatának az ág. ev. egyháztól teljesen függetlenül való foganatósítására.

10. Tavaszi egyházmegyei gy. 22. sz. alatt hozott határozatával utasította a magyarsági egyházat, hogy amennyiben már az állami iskola szervezésének gondolatát Magyarorságon az állam elejtette, iskoláját a törvény kivánalmaihoz képest mielőbb állítsa helyre s annak elérhetése végett keresse meg az alkalmas utakat és módokat. E határozatra lelkész az egyháztanács nevében jelenti, hogy az idő rövidsége, de meg az ügy fontossága sem engedte, hogy ily rövid idő alatt oly behatóan intézkedhetett volna.

Egyházmegyei közgyűlés az anyagi felelősségnek a sürgetett intézkedéssel késlekedő egyháztanács ellenében való hangsúlyozásával a jelentést tudomásul veszi s ismételten utasítja az egyház előjáróságát az iskola törvényszerűvé tétele szempontjából szükséges intézkedések megtételére s arra, hogy azokról tavaszi egyházmegyei gyűlésünkre érdemleges jelentést adjon.

11. Tavaszi egyházmegyei gyűlés 23. sz. határozatával a tusai egyház iskolaépítési terve, költségvetése, rendkívüli egyházi adó kivetése s vállalati szerződése azzal a kikötéssel erősítetik meg, hogy miután ezeknek tárgyalása alkalmával az E. T. I. t.-c. 43. és 45. §-ai figyelmen kívül hagyattak,

e hiány utólag pótlendő és az esperes előtt igazolandó; valamint a közigazgatási hatóság engedélye beszerzendő, továbbá, hogy a vállalati szerződés „szabadon választott kir. járásbíróság” kitétele „a gálszécsi kir. járásbíróság”-ra módosíttassék.

Miután a tusai egyház újólág beterjesztett irataiból az tűnik ki, hogy az ügyek tárgyalásánál a presbyteri és egyházközségi közgyűlés közötti 15 napi felebbezési határidő nem tartatott be, továbbá, mivel a közigazgatási hatóság engedélye nem mutattatott be: egyházmegye újólág felhívja a tusai egyházat fenti ügyek törvényszerinti letárgyalására s ennek, valamint a közigazgatási hatósági engedélynek az esperesi hivatalnál való bemutatására s végül arra, hogy amikor az iskolaépület készen lesz, arról az esperesi hivatalnak jelentést tegyen avégből, hogy az épület hivatalos átvételére nézve intézkedést tegyen.

12. F. évi tavaszi közgyűlésünk 24/a. pontja utasította a szöllőskei, magyarsasi, imregi és hóri egyházakat, hogy az iskolai tanszereket hiány nélkül szerezzék be s erről öszi gyűlésünkre tegyenek jelentést.

Szöllőske jelenti, hogy anyagi erőtlensége miatt csak részben tehetett eleget e kötelességének, de ígéri, hogy törekedni fog rövid idő alatt a hiányokat teljesen pótolni.

Magyarsas szintén azt jelenti, hogy csak részben szerezte be a hiányzó tanszereket, de a hiányzókat beszerzését ez is ígéri.

Imregen a felszerelések meg vannak; Szürnyeg pedig ez éven, az új iskola megnyitására a teljes felszerelést beszerzi.

E jelentések tudomásul vétetnek; a szöllőskei, magyarsasi és szürnyegi egyházak pedig újból utasítatnak a hiányzó tanszerek beszerzésére, miről jelentésök a jövő tavaszi gyűlésre beadandó.

13. F. évi tavaszi közgyűlésünk 24/b. pontja utasította a szöllőskei és csarnahói egyházakat, hogy az iskolai leltárt mindkettő állítsa össze és Csarnahó az értesítő könyvecskéket szerezze be.

Miután a tanügyi bizottság jegyzőkönyvének XVIII. pontja szerint az előirt naplók és értesítő könyvecskék minden iskolában megvannak: e jelentést e két egyházra nézve is tudomásul veszi egyházmegyénk.

14. F. évi tavaszi közgyűlésünk 24/c. pontja utasította az alsómihályi és csarnahói egyházakat, hogy iskolájukat és tanítói lakásukat hozzák rendbe s arról tegyenek jelentést mostani gyűlésünkre.

Alsómihályi jelenti, hogy a politikai község községi iskolát akar építtetni s felállítani: azért egy évi halasztást kér. Csarnahó pedig azt jelenti, hogy egy évi halasztást nyert a minisztériumtól.

E jelentések tudomásul szolgálnak s Alsómihályinak az egy évi haladék megadatik.

15. Tavaszi egyházmegyei gyűlés 24/d. pontja utasította a kistoronyai egyházat, hogy iskolaépítési ügyének menetéről, fejleményéről jelen gyűlésünkre jelentést tegyen; a hardicsai egyházat pedig a presbytérium iskolaépítésre vonatkozó határozatának foganatosítására. Kistoronyáról jelenti a presbytérium, hogy az iskola felépítésére 1 évi, 1913. tavaszáig terjedő halasztást kért a vall. és közokt. minisztériumtól s az építéshez szükséges mindennemű előkészületet meg fogja tenni s a vonatkozó iratokat be fogja terjeszteni a tavaszi egyházmegyei gyűlésre. Hardicsáról pedig jelenti a lelkész, hogy az iskola felépült s október 1-re a közhasználatnak át fog adatni.

Mindkét jelentés tudomásul vétetik. A hardicsai egyház előljárósága felhívatik, hogy amikor az épület teljes befejezést nyer, arról az esperesi hivatalt értesítse avégből, hogy az az épület hivatalos átvétele iránt intézkedést tegyen.

A kistoronyai iskola ügye pedig továbbra is nyilvántartásba helyeztetik s az egyház felhívják, hogy az építkezésre vonatkozó iratokat tavaszi gyűlésünkre terjessze be.

16. Tavaszi egyházmegyei gyűlés 27. jegyzőkönyvi pontja alatt egy bizottságot küldött ki a varannói prot. templom ügyének újabb tárgyalására s egyben felkérte a tiszavidéki ág. egyházmegye főesperesét, hogy egyházmegyéjéből ő is küldjön ki egy két tagú s lehetőleg az egyházmegye más területéről való bizottságot. Erre vonatkozólag esperes jelenti, hogy ő ez ügyben megkereste a tiszavidéki ág. ev. egyházmegye főesperesét, ki azonban 694—1912. sz. átiratában ez ügyben érdemlegesen nem intézkedett, hanem egyházkerületi gyűlésük megtartása utáni halasztást kért.

Egyházmegyei gyűlés a jelentés tudomásul vétele mellett ez ügyet továbbra is nyilvántartja s a bizottság jelentését tavaszi gyűlésünkre bevárja.

17. U. e. közgyűlés 28. sz. jkvi határozatával újból megállapítván a kistráskai egyház 30 K követelésének jogosságát Rácz József nagyrócsei lelkészszel szemben: ungi esperes megkerestetett ennek behajtására. Esperes 601—1912. sz. alatt megkereste ungi esperest, választ azonban nem kapott.

Em. közgyűlés újból megbízza az esperest ez összeg sürgős behajtására.

18. U. e. közgyűlés 20/b. pontjában utasított em. ügyész, hogy a csarnahói ref. egyház iskolái ingatlanát az egyház részéről jövő felszólítás bevétele nélkül kebeleztesse az egyház nevére. Ügyész jelenti, hogy tudomása szerint a kebelezés megtörtént. Mivel azonban az azt elrendelő végzést ő kézhez nem kapta:

lelkész megbizatik, hogy azt szerezzék be s az em. ügyésznek adják át.

19. U. e. közgyűlés 29. sz. jkvi határozatával felhívta a ladamóci ref. egyházat, hogy 1800 K-t kitevő regáleválság címen fennálló tőketartozásának törlesztését már ez év folyamán kezdje meg s jelentését minden év tavaszi közgyűlésünkre terjessze be. Lelkész élőlőszóval jelent, hogy az első részletet már visszafizették.

Em. közgyűlés, midőn e jelentést tudomásúl veszi, a ladamóci ref. egyházat fenti értelemben ismét utasítja.

20. F. évi tavaszi közgyűlés 32/a. pontja felhívta a kebelbéli iskolalátogatóság figyelmét arra, hogy a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés 86/b. pontjának utasítása szerint a szórványokban lakó reformátusok lélekszámát s a szórványbéli iskolakötelesek és iskolába járók számát is vegyék fel az évi kimutatásokba, valamint a gazdasági ismétlő iskolásokat is.

Tanügyi bizottság előadója jelenti, hogy a rendelkezéseknek iskolalátogatók eleget tettek.

Tudomásúl szolgál.

21. F. évi tavaszi közgyűlésünk 32/b. pontja az egyházkerület 86/c. pontjának utasítására elrendelte, hogy a kebelbéli tanítóság a madarak és fák napját a tavaszi napokban tartsák meg.

Miután a rendelkezés keresztülviteléről jelentést tanügyi bizottság nem adott, felhivatik e bizottság elnöke, hogy jövőre az iskolalátogatóság jegyzőkönyvébe e kérdésre vonatkozó pont is vétessék be.

22. U. e. közgyűlésünk 34. sz. 2. alpont alatt hozott határozattal, a homonnai lelkész azon kérése alapján, hogy engedje meg egyházmegyénk, támaszkodva az E. T. VI. t.-c. 17. §-ára, illetőleg az egyházkerületi vallásoktatási szabályrendelet (1907. őszi közgy. 33. pontja) 6. pontjára, miszerint az egyházkerület kezelése alatt lévő 5796 kor. Gr. Andrassy Dénes és neje-féle iskolai alapítvány évi kamatai a hitoktatás céljaira fordíttassék s abból a homonnai elemi és faipari

szakiskolai, mezőlaborci, szinnai s esetleg a varannói elemi iskolai hitoktatás tiszteletdíja s fuvarköltsege fedeztessék, ki-mondotta, hogy mielőtt ez ügyben érdemileg határozná, uta-sítja a lelkészt a Gr. Andrássy Dénes-féle alapítólevélnek s a presbyteriumnak ez ügyben hozott határozatának a bete-rjesztésére.

Ez utasítás következtében lelkész bemutatja a presbyté-riumnak 1912. aug. 8-án hozott határozatát, mely szerint a presbytérium készséggel hozzájárul ahoz, hogy a részint gyűj-tésből, részint Andrássy Dénes és neje adományából (4000 kor.) létrejött, s most 5796 kor. kitévő iskolai alapítvány évi kamatai, 280 kor. vallásoktatási célra, illetőleg a lelkész me-zőlaborci hitoktatási fuvar és élelmezési költségeinek fedezé-sére fordíttassék addig az ideig, míg a missiói segélynek a lelkészi fizetésbe való be nem számítása az államkormány-nál kieszközölhető lesz, mert az egyház a felekezeti iskola építését, a tervbe vett állami iskola építése miatt elejtette, s mert jól-lehet a Gr. Andrássy Dénes-féle 4000 koronáról alapító levél nincs is, de Sulyovszky István uradalmi kormányzónak, 1906. junius 5-én az egyház főgondnokához küldött, ide eredetiben szintén bemutatott levele szerint, gr. Andrássy Dénes a 4000 koronát kizárólag iskolai tőkének kívánja tekinteni s végül, mert a vallásoktatás is iskolai cél s más alapja az egyháznak nincs. Kérik, hogy a presbyterium határozatát egyházmegyénk hagyja jóvá.

Egyházmegyénk, tekintettel arra, hogy a be-mutatott okmány szerint, gr. Andrássy Dénes a 4000 kor. összeget iskolai tőke gyanánt ado-mányozta a homonnai egyháznak és tekintettel arra, hogy a vallásoktatás teljesítése egyik ki-váló fontosságú iskolai ügy, melyre kivált a fe-lekezeti iskolával nem bíró, homonnai missió egyházban különös gond fordítandó, beleegye-zését adja ahoz, hogy nevezett egyház, a gr. Andrássy féle adomány 4000 kor. és a gyűjtés folytán előállott 1796 kor. tőke, összesen 5796 kor. tőke évi 280 kor. kamatát addig az ideig, míg a missió segélynek a lelkészi rendes fize-tésbe való be nem számítása a vallás- és közok-

tatási miniszternél kieszközölhető lesz, a vallás-tanítás céljaira, illetőleg a lelkész mezőlaborci hitoktatási költségeinek fedezésére fordithassa. Ha azonban addig is úgy alakúlnak a körülmények, hogy az egyház felekezeti iskolát állíthatna vagy volna kénytelen állítani, sőt esetleg az egyházmegye újabb visszavonásáig, ezen 5706 kor. erre a célra fordítandó. Kimondja továbbá egyházmegyénk, hogy miután a 280 koronával a mezőlaborci vallásoktatás költségei fedezve vannak, az ugyanezen célra (az 1907. évi őszi közgy. 33.) 6. pontja értelmében megszavazott 114 kor. egyházmegyei segílyt be-
szünteti.

23. U. e. közgyűlésünk 39. sz. a. hozott határozatra való hivatkozással az esperes jelenti, hogy Szécsegres községnek megadta az engedélyt arra, miszerint az eddig a ref. egyház nevében álló $16\frac{1}{2}$ hold ingatlant, a községben lévő magyar nyelvű közös iskola javára bekebeleztessék.

Tudomásul szolgál.

24. U. e. közgyűlésünk 41. sz. határozatára való hivatkozással az esperes jelenti, hogy a garanyi egyháznak, a főt. egyházkerületnél lévő 9100 kor. tőke 1911. év végeig járó kamatainak, melyet a templomépítésből származott adóssága fedezésére fog fordítani, kivételére, — miután az iratokat rendben lévőknek találta, — az engedélyt megadta.

Tudomásul szolgál.

25. U. e. közgyűlésünk 58. sz. határozatára való hivatkozással, a Kormos Gerő ladamóci tanító személyi pótléka követelésének ügyében kiküldött s Virágh József és Nemes Sándor tanácsbírákból álló bizottság beterjeszti a ladamóci egyház presbyteriumában, 1912. aug. 15-én felvett jegyzőkönyvet, mely szerint nevezett bizottság első sorban az ügyre vonatkozó eredeti jegyzőkönyveket tette vizsgálat tárgyává és úgy találta, hogy az 1904. évi junius hó 12-én tartott

presbyteri gyűlés 2. ik pontja az ügyiratok közt lévő 1912. január 5-én kiadott kivonattal szóról szóra megegyezik. Hitelesítve van Melko István lelkész, Szombathy Antal gondnok és kilenc presbyter sajátkezü aláírásával.

Az 1904. június 19-én tartott egyházi közgyűlési jegyzőkönyv 2-ik pontja az ügyiratok közt lévő 1912. ápr. 12-én kiadott kivonattal szintén szóról szóra megegyezik, az eredeti jegyzőkönyv feje azonban csak ennyi: „Egyházközségi közgyűlés 1904. jun. 19. Elnök: Melko István ref. lelkész. Tárgy: A tanítói állás megüresedésének bejelentése s az ennek betöltésére vonatkozó presbyteri határozat köztudomásúvá tétele.” Ezentul azonnal kezdődik a gyűlési tárgy, annak mellőzésével, hogy kik és hányan voltak az egyház községi közgyűlésben, hitelesítve senki által nincs; a záradék ennyi: „K. m. f. jegyzette: Melko István.” Az iratok közt lévő 1904. évi június 12-én tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve másolatból egy „magánjellegű” szó hiányzik.

Ezeket konstatálván a bizottság, beterjeszti a presbytérium azon határozatát, hogy a jó békesség okából, az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyásának reményében tovább is kötelezettséget vállalnak Kormos Gerő tanítónak személyéhez kötötten, illetve személyi pótlék címén, évenként, mind az ideig, míg a ladamóci egyházban, mint református kántortanító szolgál, 100 azaz száz koronát fizetni, melyet a hivatott rendkívüli egyházi adóketésből, azon ketésnek törvényes lejáratása mellett szednek be. Egyuttal arra is kéri az egyházmegyét, hogy tekintettel arra, miszerint az egyházi földekből a tanító használatában lévő 4 holdnyi szántóöldet már az előző tanítók is használták és tekintettel Kormos Gerő tanítónak példás hűséggel végzett kötelességteljesítésére, az általa eddig személyi pótlék címén az egyház földjeiből élvezett 4 holdnyi szántóöldet továbbra is birtokában hagyassák.

Ezzel szemben Nemes Sándor vil. tanácsbíró különvéleményt jelentett be. Ami az előbb ismertetett jegyzőkönyvben érintett jegyzőkönyvekre vonatkozik, azt ugyan mint a valószínűleg megfelelő elismeri, de a presbytérium kéréséhez nem járul hozzá, hanem, tekintve, hogy a ladamóci egyház adósságokkal küzd s tekintve továbbá, hogy a tanító javadalma az 1904-ben felajánlott 1200 koronát tényleg ma is eléri: javasolja, hogy ha a 100 kor. személyi pótlék jóvá is

hagyatnék, a 4 hold egyházi föld haszonélvezete a tanítótól az egyház súlyos anyagi helyzetére való tekintetből vonassék el.

Egyházmegyei közgyűlésünk beható vita után kimondja a következőket. Azon 4 magyar holdnyi szántóföldet, melyet a ladamóci egyház 1904-ben, személyi pótlék címén Kormos Gerő tanító használatába bocsátott, az egyházi békeségre való tekintetből, addig, míg nevezett a ladamóci egyházban kántor tanítói szolgálatot teljesít, haszonélvezetében meghagyja egyházmegyénk, s megengedi azt is, hogy a tandíjkülönbözetből előállott 100 kor. korpótlék fedezésére a presbytérium rendkívüli adót vessen ki, a mely kivetés szabályszerű letárgyalás után egyházmegyénk tavaszi közgyűlésére bemutatandó. De midőn e határozatát az egyházi jó békességre való hivatkozással meghozza, egyuttal szükségesnek tartja kiemelni egyházmegyénk azt is, hogy az eredetileg az egyház jövedelmeinek fedezésére szolgáló 4 hold szántóföldet, tanítóváltás esetén a ladamóci egyház előljárósága az egyház céljaira visszaszolgáltatni tartozik, sőt kijelenti egyházmegyénk azt is, hogy ha Kormos Gerő tanító ellen addig is akár erkölcsi tekintetben, akár tanügyi szempontból a legkisebb igazolt kifogás merülne fel, eme személyi pótlékok tőle megvonatnak; végül az egyházi előljáróságnak azon eljárása felett, hogy a tanító korpótlékára vonatkozó 1904-ben hozott határozatát be nem mutatta, rosszalását fejezi ki, azon szigorú figyelmeztetés kapcsán, hogy jövőre hasonló eljárástól, mely az E. T. V. t.-c. 34. §. 2. pontjába ütköző cselekményt képez, óvakodjék.

26. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 42. pontjának 7. alpontja szerint a tanügyi bizottságnak s az általános tanítói egyesületnek abbeli kérelmét, hogy a bizottság, gyűlésén megjelent tagjainak utiköltséget, az állami iskolák vallás-

vizsgálatáért fuvar költséget és a tanítói képviselők részére az egyházmegyei gyűlésen való megjelenéskor fuvar és napidíjat állapítson meg és utaljon ki: 1912. év április hó 30-án öszszegyűlt jegyzőkönyvhitelesítő bizottsághoz tette át.

E bizottság legelsőbben is megállapítja, hogy mily összeg kívántatik a kért napi és fuvar költségek fedezésére. Hét iskola, t. i. a hóri, nagymihályi, berettői, lazonyi, tőketerebesi, gátályi, mezőlaborci iskolák után 5—5 koronájával: 35 kor. A tanügyi bizottság két választott egyházi tag részére 10—10 koronájával: 20 kor. A tanügyi bizottság többi 5 tagja részére 10—10 koronájával: 50 kor. s az egyházmegyei két tanítóképviselő részére 10—10 koronájával: 20 kor. összesen 125 kor.

A tanügyi bizottság elnöke és előadó-jegyzője, mivel ők megállapított tiszteletdíjat élveznek, nem nyernének napi és fuvardíjat.

125 koronára lenne tehát szükség, hogy e kívánságok teljesíthetők lennének.

E 125 kor. fedezésére szolgálna a számvevőszék részére megállapított 100 koronából 50 kor., mivel az egyházmegye határozata szerint a számvevőszék csak egyszer ülésezik évenként s így 50 kor. felszabadul; továbbá a mezőlaborci valóságoktatás tisztelet és fuvardíja 114 kor., mely más helyről nyer ezentúl fedezetet.

Egyházmegye a bizottság javaslatát elfogadja és kimondja, hogy a javaslatban elsorolt fuvar és napidíjakat jövőben az egyházmegye pénztárnoka a szabályszerűen kiállított nyugták ellenében fizesse ki.

27. Egyházkerület 1912. évi tavaszi közgyűlésének 153. pontjában felhívta az egyházmegyéket, hogy a népiskolai szabályrendelet 70. §-ának megfelelőleg az új-szervezetű tanügyi bizottságot alakítsák meg.

Egyházmegyénk az új szervezetű tanügyi bizottságot a következőleg alakította meg: Elnökök: Kádár János papi, Bernáth Aladár világi tanácsbírák. Virág József és Erdélyi András

egyházi; Szalay Béla és Pánthy Lajos világi tagok. A körlátogatók képviselőiben: Hubay Bertalan, Máthé Miklós, Nyitray Lajos lelkészek; Liskay Bertalan, Kormos Gerő és Zsoldos Ferenc tanítók.

28. Egyházkerületünk 1911. évi tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének 147 ik pontjában a Magyar Ref. Tanítók országos egyesületének a népiskolai szervezet és tanítói szolgálati pragmatika egyöntetűvé tétele tárgyában hozzáintézett kérelmét kiadta az egyházmegyéknek, hogy tanítóegyesületeik és tanügyi bizottságaik kölcsönös hozzászólása után az egyházkerületi tanügyi bizottság útján adjanak véleményt az 1912. évi őszi közgyűlésre.

Egyházmegyénk a tanügyi bizottság javaslata alapján e kérdés tárgyalásába ezúttal nem bocsátkozhatik, mivel az 1912. évi tavaszi conventi jegyzőkönyv 132. p. szerint az egyetemes convent az öt egyházkerület részéről már be-terjesztett, idevonatkozó munkálatok összeegyeztetésével egy, a népiskolai, tantervi, szervezeti, rendtartási, szolgálati és a többi idevonatkozó kérdésekre kiterjeszkedő, országosan egyöntetű s kötelező munkálatot készített, mely joggal lesz az öt egyházkerület közös megnyilatkozásának tekinthető s mivel a munkálat megkészítésére egy szűkebb körű szakbizottságot küldött ki.

29. Jelen évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 154. sz. határozatával megerősítette az abauji egyházmegye azon indítványát, hogy az egyházlátogatóság az iskolák meglátogatása alkalmával a taneredmény megállapításától mentessék fel.

A főt. egyházkerület eme határozata az házlátogatók figyelmébe ajánlatik.

30. A nagybárai leányegyháznak az Egyetemes Konvent 1912. évi 80. sz. határozatával 2000 K tőkekamatsegélyt szavazott meg. A csatolt presbyteri és egyházi közgyűlési hatá-

rozatok szerint az egyház a tőkekölcsönt az Egyetemes Konvent 1909. évi 364. sz. határozata szerint kívánja folyósítani, az adóslevél feltételeinek elfogadásával. Kéri egyházmegyénket vonatkozó határozatainak megerősítésére s az adóslevél feltételeinek elfogadására és jóváhagyására.

Egyházmegyénk a nagybárai leányegyháznak a 2000 koronás tőkekölcsönre vonatkozó adóslevél elfogadása ügyében hozott határozatait, mint törvényesen létrejöttet jóváhagyja s az adóslevél feltételeit a maga részéről is elfogadja, illetőleg jóváhagyja.

31. A Gusztáv Adolf-egylet segélyeért folyamodnak a következő egyházak: Mezőlaborc, Lasztóc Kisbári.

Miután az egyetemes konvent 1911. évi 27. sz. határozata szerint egy egyházmegyéből csak egy egyház ajánlható s ugyancsak az egyetemes konvent 1912. évi 28. sz. határozata szerint nem pillanatnyi segélyre, hanem az évek hosszú során át rendszeres támogatásra szoruló egyházközségeket kell támogatásra ajánlani: egyházmegyénk a Gusztáv Adolf-egylet segélyére a kisbárai egyházat ajánlja.

32. A főt. egyházkerület 1912. évi tavaszi közgyűlésének 94. sz. határozatával felhívja az egyházmegyéket, hogy a tőkekamatsegélyt kívánó egyházközségek sorozatát egyházmegyei határozattal állapítsák meg (I. II. sorozat) és terjesszék fel szeptember 20-ig a püspöki hivatalhoz, amennyiben az 1908—12. évre elfogadott munkálat hatálya lejárt, az új 1913—17. évig terjedő cyclusra a most hatályon kívül helyezett munkálatokban akár I. akár II. helyre sorozott, de kielégítést nem nyert igények akár változatlan, akár módosított mértékben, csak újabb szabályszerű s az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések által újonnan tárgyalt kérvények útján érvényesíthetők.

Az esperes által az egyházakkal kötött eme felhívás folytán a következő egyházak folyamodtak tőkesegélyért:

1. Kisazar lelkészlaképítésre kér 4000 K (200 K).
2. Nagytoronya lelkészlaképítésből származott adósságainak rendezésére 4000 K (200).
3. Kistoronya szintén lelkészlaképítésből származott adósságainak rendezésére 3000 K (150).
4. Kisbári lelkészlaképítésből származott adósságainak rendezésére kér 3000 K (150).
5. Laszlóc lelkészlak, tanítólak és iskolajavításból származott adósságainak rendezésére kér 5000 K (250).
6. Kiszte templomépítésre kér 2000 K (100).
7. Legenye lelkészlakjavításra kér 5000 K (250).

Egyházmegyénk szorgos és lelkiismeretes mérlegelésével a folyamodó egyházak helyzetének, tőkesegélyre a következő egyházakat hozza javaslatba és terjeszti fel meleg pártolással a főt. egyházkerületre:

I. sorozat.

1. Kisazart, mely lelkészlaképítésre 4000 koronát kér, ajánlja 4000 K-ra.

Kisazaron a lelkészlak teljesen lakhatatlan, összeomlással fenyeget. A hívek száma igen csekély, azok is szegények, adósságokkal küzdenek. Az egyháznak alig van jövedelmi forrása. Ezenkívül idegen felekezetű és nyelvű egyházak közé erősen be van ékelve.

2. Nagytoronyát, mely lelkészlaképítésből származott adósságainak rendezésére 4000 K-t kér, ajánlja 4000 K-ra.

Nagytoronya az utóbbi időben sokat építkezett, ebből adósságai származtak. A hívek kevesen vannak, szegények s leginkább szőlőmunkások. Az egyháznak alig van valami jövedelme az évi adón kívül. Ezenkívül idegen felekezetek és nemzetiségek közé erősen be van ékelve.

3. Kisbárit, mely lelkészlaképítésből származott adósságának rendezésére 3000 K-t kér, ajánlja 3000 K-ra.

Kisbári erejét telülmuló terhet vett magára, a lelkészlaképítés folytán. A hívek maroknyi számmal vannak, igen szegények. Az egyháznak létalapja alig van a terhes adókon kívül.

4. Kistoronyát, mely a lelkészlaképítéséből származott adósságának rendezésére 3000 K-t kér, ajánlja 3000 K-ra.

Kistoronyán szintén maroknyi számmal vannak hívek, azok is szegények, leginkább szőlőmunkások. Az egyháznak jövedelmi forrásai nincsenek.

5. Lasztócot, mely lelkész-, tanítólak és iskolajavításból származott adósságainak rendezésére 5000 K-t kér, ajánlja 5000 K-ra.

Lasztóc igen kis egyház, a hívek szegények, az egyház is az. Jövedelmi forrásai alig vannak. Utóbbi időben sok és terhes építkezést végzett. Az egyház az idegen felekezetűek és nemzetiségek közt erős nyomás alatt él.

II. sorozat.

1. Kisztét, mely templomépítésre 2000 K-t kér, ajánlja 2000 K-ra.

Kiszte kisdud leányegyház. A hívek szegények, roskadozó templomukat saját erejükből felépíteni képtelenek. Az egyháznak nincs jövedelmi forrása. Idegen felekezetű egyházak és nemzetiségek közé szorítva él.

2. Legenyét, mely lelkészlaképítésre 5000 koronát kér, 5000 koronára melegen ajánlja.

Legenye maroknyi gyülekezet. A hívek szegények, az egyház is az. Jövedelmi forrásai nincsenek, a lelkészlak kijavítása elodázhatlan, hívek saját erejükből nem képesek megcselekedni.

Egyszersmindenkori segélyért folyamodnak:

1. Gercsely. Templomépítésből származott egyszersmindenkori segélyt kér 1000 K-t.

Mint erejét felülmúlt építkezést végzett kis-

ded, igen szegény egyház, a kért segélyre melegen ajánltatik.

33. A kisazari egyház előjárósága bemutatja a 7383 koronába kerülő lelkészlak tervét, költségvetését s az erre vonatkozó presbyteriumi és közgyűlési határozatokat.

A kisazari lelkészlak építésére vonatkozó terv és költségvetés, miután törvényszerűen letárgyaltatott, ezennel megerősítettik.

34. A cseleji, szécsegresi, pelejtei és kiruszkai társegyházak Cselejben lévő templomukat és tornyukat újítani óhajtván, a 2400 K építési költség fedezésére az egyháztagokra állami adóalapon 100% rendkívüli egyházi adót vetettek ki. Csatolják mind a templom s torony megújítására, mind a kivetésre vonatkozó presbyteri és közgyűlési határozatokat és a vállalkozóval kötött szerződést is.

Egyházmegyénk az építésre vonatkozó határozatokat jóváhagyja, a szabályosan letárgyalt rendkívüli adókimetést és a vállalkozóval kötött szerződést pedig megerősíti.

35. Szendrey József hardicsai, Győry Kálmán magyarsasi, Ujlaky Ferenc bánóci segédlelkészek okmányaik alapján a felsőzempléni egyházmegyébe való bekebelezésük iránt folyamodnak.

Szendrey József hardicsai, Győry Kálmán magyarsasi, Ujlaky Ferenc bánóci segédlelkészek felsőzempléni egyházmegyénkbe bekebelezetnek.

36. Olvastatik az egyházmegye tanügyi bizottságának 1912. évi augusztus hó 13-án Sátoraljaujhelyben tartott gyűlésének jegyzőkönyve.

1. 1864. mindennapi kiskolaköteles közül nem járt iskolába 2, 571 ismétlő iskolaköteles közül 12.

2. Más felekezetű iskolába járt Lasztócon, Magyar-

izsépen és Málcán 1—1 gyermek, kik a lasztóci kivételével vallásoktatásban nem részesültek.

3. Más felekezetű gyermek járt a mi iskoláinkba: 150 római és görögkatholikus, 22 ág. ev, 125 izraelita, összesen 297.

4. Iskoláink közül hat osztályú 22; öt osztályú 8; három osztályú 2, u. m. Hór és Szalók.

5. Tanítói lakás jó 26, rossz 6.

6. Tanterem nem törvényszerű 9 helyen, ezek azonban részint már építkeznek, részint építkezni fognak.

7. Felszerelés hiányos: Garanyban, Szöllöskén, Magyarasdon és Hórban.

8. Az iskolák osztályzata a következő:

Kitűnő: Abara fi és nő, Deregnő, Imreg, Hardicsa, Kistráska, Kistoronya, Ladamóc, Lasztómer, Lasztóc, Nagyráska, Vásárhely. Vallásoktatás szempontjából: Sátoralja-ujhely, Hosszuláz, Legenye, Nagymihály, Berettő, Homonna.

Dicséretes: Csarnahó, Nagytoronya, Alsómihályi, Gál-szécs, Hór, Miglész, Szalók, Magyaras, Zemplén, Szöllöske, Garany, Magyarizsép. Vallásoktatás szempontjából: Lazony, Töketerebes, Gercsely, Cselej—Szécsreges, Nagykázmér.

Jó: Nagybári, Kolbása, Bánóc, Morva, Tusa, Kisazar, Málca. Vallásoktatás szempontjából: Kazsó és Bodzásujlak.

Nem volt osztályozható: Szürnyeg építkezés miatt, és a bodrogszerdahelyi áll. iskola lelkész halála miatt.

9. Zsoldos Ferenc nagyráskai tanító dicséretes buzgólkodást fejtett ki és kiváló eredménnyel tanította a kosár-, szalma- és gyékényfonást s a növendékek által készített munkákkal résztvett a Miskolcon tartott háziipari kiállításon, hol is ezüst éremmel és kitüntető dicsérettel jutalmazták fáradozását.

10. Iskolai célokra adományokkal járultak: Deregnőn gróf Lónyay Gáborné öméltsága 20 K-t jól tanuló gyermekek jutalmazására; Málcán Nyomárkay Aurél 6 K-t magyarul jól beszélő gyermekek jutalmazására, Kovács Pál körjegyző 5 K-t jutalomkönyvekre. Szöllöskén lelkész és tanító 20 K-t iskolai szükségletekre, Magyar János bodrogszögi lakos Európa térképét a szöllöskei iskolába.

11. Tanítói szakkönyvtár van 6 iskolánál, ifjúsági 9-nél.

12. Az előirt naplók és értesítő könyvecskék minden iskolában megvannak és szabályszerűen vezetettek, kivéve a nagybárit, hol a haladási napló jan. 21-től jun. 2-áig nem vezetettek.

13. Kertészettel, fanemesítéssel csak Alsómihályiban, Szürnyegen, Imregen, Morván, Nagyráskán és Málcán foglalkoztak a gyermekek.

Egyházmegye e jelentéseket tudomásul veszi s a tanügyi bizottság előterjesztése alapján a következő határozatokat hozza:

A 2. pont alatti magyarizségi és málcai iskola előljáráóságát utasítja, hogy jövőben — amennyiben az csak lehetséges — a más felekezetű iskolába járó ref. gyermek vallásoktatásáról gondoskodjanak.

A 4. p. vonatkozólag utasítatik a hóri és szalóki, de velük együtt általában minden tanító, hogy igyekezzenek a hat osztályt felállítani.

A 7. p. alatt említett garanyi, szöllőskel magyarsási és hóri iskolák minél előbb szeret tessenek fel, mert a felszerelés hiánya miatt esetleg megvont államsegély pótlása a mulasztókat fogja terhelni.

Zsoldos Ferenc abbeli buzgólkodása iránt, hogy a háziipar tanítása körül oly nagy szorgalmat és odaadást fejtett ki: egyházmegyénk is a legnagyobb elismerését fejezi ki s további buzgó igyekezetére Isten áldását kéri, munkájához erőt és kedvet kíván.

Gróf Lónyay Gáborné öméltóságának, Nyomárkay Aurél málcai főgondnoknak, Kovács Pál málcai körjegyzőnek, a szöllőskei lelkésznek és tanítónak, valamint Magyar János bodrogszögi lakosnak iskolai célokra adott szíves ajándékaikért leghálásabb köszönetét fejezi ki egyházmegyénk és Istennek áldását kéri mindnyájukra.

Míg egyfelől a könyvtárt illető adatok örvendetes tudomásul szolgálnak, másfelől felhívatnak a többi egyházak is, hogy az 50 filléres beiratási díjakból alapot gyűjteni s e könyvtárt szervezni igyekezzenek.

Végre utasítatlik a nagybári tanító, hogy jövőre a haladási naplót rendesen vezesse, a lelkész pedig, hogy azt figyelemmel kísérje.

37. Egyházkerületi tanügyi bizottsági tagnak Liszkay Bertalan hardicsai tanító, tanítóegyesületi elnök választotta meg.

E választás tudomásvétel végett a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

38. Olvastatott a kisztei leányegyház kérvénye, melyben a református gyermekek vallásoktatásáért lelkész részére évenkénti segílyt kér.

E kérvény véleményadás végett kiadatik a segélyosztó bizottságnak.

39. Az alsómihályi egyház betérjeszti az 1912. év folyamán eszközölt paróchia építéséről szóló számadását.

Miután a számadás teljesen rendben találtatott: egyházmegye ez elszámolást tudomásul veszi s a gondnoknak a fenntartandók fenntartásával a felmentvényt megadja.

40. A csarnahói egyház 1912. évi június hó 30-án Kozma Antal és Bernáth Aladár tanácsbírák, mint egyházmegyei kiküldöttek jelenlétében és vezetése mellett tartott lelkészválasztó gyűlésen Berecz Antal telkibányai segédlelkész szavazattöbbséggel rendes lelkészévé választotta.

Miután a választás előkészítése, valamint annak lefolyása a csatolt okmányok szerint az E. T. idevonatkozó szakaszainak teljes figyelembevételével történt; a választás ellen feleb-

bezést beadott egyháztagnak felebbezésüket visszavonták s a hivatalból való vizsgálat elrendelése fenn nem forgott és ennek folytán esperes az engedélyt ki is adta: Berecz Antal csarnahói rendes lelkészi állásában megerősítetik; a felsőzempléni egyházmegyébe bekebelezetik, mely megerősítés és bekebelezés a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

41. A csarnahói egyház megerősítés végett beterjeszti 4 példányban kiállított, esperesileg megerősített lelkészi díjlevelét.

Mivel a lelkészi díjlevél az eredetivel teljesen megegyezik: egyházmegye azt megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

42. A málcai és szőlőskei egyház előjárósága beterjeszti 4—4 példányban kiállított, az eredetivel teljesen egyező s esperesileg már megerősített tanítói díjlevelét s kéri annak megerősítését.

Egyházmegye a beterjesztett díjleveleket megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

43. A szőlőskei egyház jelenti, hogy 1912. évi április hó 23-án Kozma Dezső volt besztereci tanítót rendes tanító-jává választotta s kéri annak beerősítését.

Egyházmegye a bemutatott okmányok s választási jegyzőkönyv alapján Kozma Dezső szőlőskei megválasztott tanítót állásába beerősíti, az egyházmegyébe bekebelezi s e határozatát a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

44. a) Olvastatik a f. zempléni ref. tanítóegyesület 1912. május hó 29-dikén tartott gyűlésében felvett jkv. 7. pontja, melyben — tekintettel az egyesületi alapszabály 23 §-a, s az egyh. ker. szabályrendelet 56. §. 12. pontja közt levő elmentmondásra s tekintettel arra, hogy a körüi gyűlésre sem egyik, sem másik nem intézkedik határozottan — kéri az

egyh. megyét, állapítsa meg, hogy tartoznak-e az egyházak úgy a rendes évi, valamint a köri gyűlésre is és mennyi napidíjat adni? Ha igen: akkor utasítsa az egyes egyházak presbyteriumait a napidíj s fuvar megadására.

E. m. közgyűlés, miután a felsőzempléni ref. tanítóegyesület alapszabálya, mint az ez alkalommal irányadó, csupán az évi rendes közgyűlésekre vonatkozólag intézkedik határozottan; a köri gyűlésekre vonatkozólag semmiféle intézkedéseket nem tesz: az évi rendes közgyűlésekre 4 korona napidíj s fuvar kiszolgáltatására utasítja az egyes egyházakat; a köri gyűlések tekintetében teljesen szabad kezét enged az egyes egyházaknak a felsőzempléni ref. tanítóegyesület alapszabályai 23. §. keretén belől.

44. b) U. e. jkv. 9. pontjában, tekintettel arra, hogy a V. K. ministeri rendelet kimondja, hogy az 50 filléres beiratási díj iskolai és tanítói könyvtár-alap javára szedhető s tekintettel arra, hogy az egyh. kerületi szabályrendelet értelmében az iskolai könyvtár csak akkor lesz beszerezhető, a mikor az egyh. kerület által kiküldött bizottság a leendő iskolai könyvtár jegyzékét összeállította, az egyes iskolafenntartók megtagadják a beiratási díjak kiszolgáltatását s így a tanítói könyvtár felállítását célzó fele összeget is visszatartják; de mivel egy jó tanügyi lap csak a tanítók szellemi előhaladását munkálja: tisztelettel kéri tanítóegyesület az egyh. megyét, hogy addig is, míg az egyh. kerület által kiküldött bizottság az iskolai könyvtár jegyzékét összeállítja: utasítja az egyes egyházak előljáróit, hogy a tanítói könyvtár felállítását célzó fele összeget bocsássák a tanítók rendelkezésére, hogy abból a ref. tanítók hivatalos lapját megrendelhessék.

E. m. közgyűlés, miután az egyetememes convent tanügyi bizottsága a népiskolai és tanítói könyvtárak szervezéséhez az egyh. kerületektől nem kapta meg a kívánt felhatalmazást s így a könyvtárak létesítése ismét az egyh. kerületek tanügyi bizottságainak lesz a feladata s egyh.

kerületünk f. évi tavaszi közgyűlése 87. jkvi pontjában már elvi intézkedéseket is tett: tanítóegyesület kérelméhez nem járúl hozzá.

44. c) U. e. közgyűlés 14. jkvi pontjában tanítóegyesület tárgyalta, minden pontban elfogadta s a felsőbb hatóságok útján a V. K. miniszterhez felterjeszti a felekezeti tanítók s tanítónők fizetésrendezését célzó következő indítványokat. 1. A magyar tanítóknak és tanítónőknek, tekintet nélkül az iskolák jellegére, adassék meg a hasonló képzettséggel bíró állami hivatalnokok részére megadott fizetés, illetőleg a tanítóóság osztassék be a XI., X., IX. fiz. osztályokba. 2. A korpótlék továbbra is megtartassék mindaddig, míg a tanítóóság előtt a VIII, VII. fizetési osztályokba jutás meg nem nyílik. 3. Számittassék be az 1893. év előtti idő is. 4. Kántori fizetés a tanítóitól külön választassék s külön méltányos megállapítást nyerjen. 5. Az állami tanítóknak, illetőleg tisztviselőknak megadott családi pótlékban a nem állami iskolánál működő tanítók is részesíttessenek. 6. A szolgálati idő 35 évre szállítassék le.

E. m. közgyűlés fenti pontozatokat magáévá teszi s a felsőbb hatóság útján a V. K. miniszterhez felterjeszti.

45. A szőlőskei lelkész, Ignéczy Sándor beigtatására küldött bizottság, Bernáth Aladár s Szegő Béni tanácsbírák, beterjeszti a beigtatás alkalmával 1912 május 5-dikén Szőlőskén felvett presbyteri jegyzőkönyvet, továbbá a szőlőskei, borsii, szerdahelyi egyházaknak a lelkész és az illetékes gondnokok által aláírt vagyonelejtárát.

E. m. közgyűlés, midőn e jelentést tudomásul veszi s levéltárba helyezni rendeli, Ignéczy Sándor működésére Isten áldását kéri.

46. A gálszécsi ref. egyház az 1903. július hó 16-dikán közte mint eladó s Medvecz Jánosné Remenyiczki Mária mint vevő közt létrejött s felsőbb egyh. hatóságilag megerősített adásvételi szerződésnek helyesbitését s az így helyesbitett szerződésnek mindkét fokon való újbóli megerősítését kéri.

Ugyanis 1913. július hó 16-dikán a gálszécsi ref. egyház eladta a 824 h. sz. a., továbbá a 825. h. sz. a. 440 □-öl területet 1200 koronáért. Az e tárgyban felvett jegyzőkönyvekbe és az adásvételi szerződésbe azonban csak a fele, a lelkész által használt 824 h. sz. a. 220 □-öl terület vétetett be s így hagyatott jóvá. A vevő a megvett területet át akarván iratni, csak a felét 824. h. sz. a. 220 □-öl területet irathatta volna át s ekkor jelentést tett a lelkésznek s kérte a szükséges intézkedések megtételére, hogy a 824. h. sz. a. területtel egy testet képező 825. h. sz. a. terület is tulajdonjogilag bekebelezhető legyen. Lelkész ez ügy tárgyalására 1912. aug. hó 11-re presbyteri, 1912. aug. 25-re egyh. községi közgyűlést hirdetett. Mindkét gyűlés névszerinti szavazással egyhangúlag megállapította, hogy nem csupán a 824. h. sz. a. 220 □-öl, hanem az azzal egy tagot képező 825. h. sz. a. 220 □-öl terület is eladatott 1200 korona vételárért. Az előfordult tévedést azzal igazolják, hogy az adásvétel tárgyában felvett jegyzőkönyvekbe s így az adásvételi szerződésbe is „a lelkész használatában“ levő kifejezés azért jöhetett be, mivel az egész terület általában mint lelkészi föld volt ismeretes, miután már jóval az eladás előtt a tanító az általa használt 824. h. sz. a. 220 □-öl területet elcserélte a lelkész által használt tanítói szántóföldért.

A mennyiben a bemutatott iratokból hitelt érdemlőleg látható, hogy az azokban említett s együtt egy testet képező 824., 825. h. sz. a. területek együttesen adattak el s a fent megmagyarázott tévedés folytán jött az adásvételi szerződésbe csak a 824. h. sz. a. s maradt ki a 825. h. sz. a. terület: e. m. közgyűlés a 825. h. sz. a. 220 □-öl területnek az adásvételi szerződésbe való pótlásával azt jóváhagyólag záradékolja s megerősítés végett pártolólág terjeszti fel a főtiszteletű egyh. ker. közgyűléshez.

47. A felsőzempléni ref. e. m. közigazgatási bíróságának a szürnyegi, imregi és miglészi tandíjkárpótlás ügyében 1912. április hó 23-dikán hozott ítéletét a főtiszteletű egyh. ker. közigazgatási bírósága 1912. június hó 4-én tartott ülésében hozott végzésével egyh. megyénkhez azzal tette vissza, hogy

igyekezzék ez ügyet a felek közt békésen elintézni. Erre vonatkozólag az egyezés vezetésevel megbízott Virág József tanácsbíró jelenti, hogy Imregen sikerült a megegyezés, a mennyiben Imreg hajlandó a tandíjkülönbözet egyrészét fizetni. Szürnyegen pedig, mivel a presbyteriumot nem lehetett összehívni, egyezés nincs.

Az Imregre vonatkozó jelentés tudomásul vétetik; a szürnyegi ügynyilvántartásba helyeztetik.

48. A málcai egyház előjárósága beterjeszti jóváhagyás végett a templomtető javításra vonatkozó 3739 kor. 76 fill.-t kitevő költségvetését s ezen építkezésre vonatkozó közigazgatási engedélyt, valamint ez építkezés fedezésére szolgáló 3754 kor. összegű rendkívüli egyh. adó kivetést. Úgy az építkezés ügye, mint a kivetésnek Málca és társegyházaira vonatkozó része a törvény vonatkozó rendelkezéseinek pontos betartásával tárgyalatott le; a kivetésnek a külbirtokosokra vonatkozó része azonban pótlásra szorul, a mennyiben ennek készítésénél az E. T. III. t.-c. 19. §-a figyelmen kívül hagyatott, továbbá a külbirtokosok nem azon adókulcs szerint vannak megadóztatva, mint az egyh. község helybeli tagjai.

Egyh. megye a málcai egyház építkezéséhez az engedélyt megadja, Málca és társegyházai részére készített rendkívüli egyh. adó kivetést megerősíti; a külbirtokosokra vonatkozót pedig fentírt hiányok pótlása végett az egyház előjáróságához visszateszi azzal, hogy ha e hiányok pótlása az esperes előtt igazoltatik: esperes felhatalmaztatik e kivetésnek az egyh. megye nevében való megerősítésére.

49. A kisbárii egyház előjárósága az egyh. megye hozzájárulását kéri ahoz, hogy a kisbárii egyház tulajdonát képező, a lelkészi javadalomhoz tartozó, a mézapestnagyerdői 143. sz. tjkvben A. † 1. sor 29₁ hr.-i szám alatt felvett Rét a Laposka és Rosszacskán dülőben fekvő, 2 kat. h. 805 □-öl területű ingatlanát elcserélhesse Tóth Imre abarai lakosnak a sátoraljauhelyi 2613. sz. betétben A. † 1. 2. sor 5907, 5908

hrs., Barázdaszállás dűlőben fekvő ingatlanból B. 6. és B. 7. sorsz. alatt $\frac{2}{8}$ részben nevében álló, 2 kat. h. 650 □-öl területű ingatlanáért. A presbytérium előadása szerint a csere közvetlenül a lelkészre, s így közvetve az egyházra is rendkívül előnyös, amennyiben a nagyerdői rét már sovány, kevés hozamú, e mellett Kisbárhoz 20—25 km távolságra van, úgy hogy a lelkésznek más községbeliekkel kell megmunkáltatni s a termést hazaszállíttatni, a mi a táradtságos utánjárás mellett még költséges is; ellenben a cserében nyereendő közel fekvő, a Bodrog által öntözött s így jól termő s a többi kisbárii kisbirtokosok által határolt s így könnyen megmunkálható.

Egyh. megye a kisbárii egyház rétcseré ügyletét, mint törvényszerűen letárgyaltat és az egyházra nézve több tekintetben előnyös, jóváhagyja, a bemutatott csereszerződést megerősíti s ajánlólag terjeszti fel az egyh. kerületi közgyűlésre.

50. A legényei egyház előjárósága jóváhagyás céljából bemutatja a volt felekezeti iskola és tanítói lak eladására vonatkozó adásvételi szerződését, mely szerint az egyház 4000 kor. ért eladja a legényei 30. sz. tjkvi betétben A. † 4, 5 és 6 sor 89., 90. és 91. hr. számú ingatlanból a becsatolt vázrajz szerint $89\frac{1}{2}$ hr.-i sz. 18 □-öl, $90\frac{1}{2}$ hr. sz. 153 □-öl és $91\frac{1}{2}$ hr. sz. 168 □-öl kiterjedésű ingatlanokat a rajta épült 34. ö. i. sz. házzal együtt Hegedűs János és társai budapesti lakosoknak. Az eladás a presbytérium felterjesztése szerint előnyös, mert az épületre többé az egyháznak szüksége nincs, mert az állami iskola felállítása által annak rendeltetése megszünt, évi térjövödelme pedig 60 kor. oly csekély, hogy abból az adó és az évi jó karban tartás is alig telik ki; ha pedig nagyobb javítás fordul elő, pl. legközelebb fedetni kell, úgy az egyháznak tetemes, vissza nem térülő kiadást okoz, míg az eladási ár évente tisztán 200 kor. jövödelmet hozna.

Egyh. megye egyfelől, mivel az egyházi ingatlan javak elidegenítését sohasem nézi szívesen s ahoz csak rendkívüli körülmények kényserítő hatása alatt adja hozzájárulását; másfe-

lől s főként azért, mivel az eladásánl a vevő részére egy rendkívül terhes szolgalmi jog biztosíthatnék telekkönyvileg, az t. i., hogy a lelkészi funduson át az utca felé a közlekedési út gyalog és szekéren a vevő vagy esetleges lakó és tulajdonos részére minden időkre biztosítatik: egyh. megye a legényei egyház adásvételi ügyletéhez nem járúl hozzá s szerződésének megerősítését megtagadja.

51. Felterjesztetett néh. Stephán Mihály csarnahói lelkész özvegye született Cziganyi Erzsébet és Berecz Antal megválasztott lelkész között létrejött kiegyezési szerződés, mely szerint özv. Stephán Mihályné, kit 1913. ápr. 24-ig a teljes lelkészi jövedelem illetve, de káplántartási kötelezettséggel, átadja az összes jövedelmet és a lelkészlakot tartozékaival 1912. szept. 1-én Berecz Antalnak 1100 kor.-ért a hivatali terhek viselésével

Egyh. megye a kiegyezési szerződést tudomásul veszi s özv. Stephán Mihályné özvegyi évének fentírt módon való kárpótlása mellett Berecz Antalt a csarnahói lelkészi állásba beiktathatónak jelenti ki.

52. Kiss Tamás málcai lelkész súlyos, s a lelkészi szolgálat teljesítése által mindinkább fokozódó nehéz betegségére való hivatkozással, káplántartási engedélyt s ezzel kapcsolatban káplántartási kongruát kér.

Egyh. megye a kérvényhez csatolt orvosi bizonyítvány alapján Kiss Tamás málcai lelkész szolgálatképtelenségét elismeri és megállapítja; részére a káplántartási engedélyt megadja s a káplántartási kongrua megnyerése szempontjából őt a felettes egyh. hatóságok szives jóinduláta legmelegebben ajánlja.

53. A málcai egyház előljárósága Kovács Lajos végzett hittanhallgatót s okleveles tanítót választotta meg a megüre-

sedett kántortanítói állásra s ennek állásába való beerősítését s egyh. megyénkbe beerősítését kéri.

Egyh. megye a bemutatott oklevél és választási jkönyv alapján Kovács Lajost kántortanítói állásába beerősíti, őt az egyh. megyébe bekebelezi s e határozatát az egyh. kerületre felterjeszti.

54. Eskütételre jelentkezett Kovács Lajos málcai tanító, ki a törvényes esküt a közgyűlés színe előtt letette.

55. A miglési egyház 4607 kor. adósságának némi rendezésére, 70⁰/₀rendkívüli egyházi adót vetett ki az egyháztagokra. A kivetés szabályosan letárgyaltatott, ellene felebbezéssel senki sem élt.

Egyházmegyénk a miglési egyház 70⁰/₀ rendkívüli adókivetését ezennel megerősíti.

56. Esperes indítványozza, hogy intéztessék felterjesztés a főt. egyházherületre az iránt, hogy egyházmegyénk tavaszi közgyűléséből a közhirdetésre ajánlott, de mellőzött Legenye helyébe pótlólag Csarnahó vétessék fel.

A főt. egyházkerülethez ily értelmű felterjesztés intéztetik.

57. E. megyei pénztárnok bemutatja az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézet 1912. évi járulékaikról szóló kimutatást.

Egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik s felhívatnak a lelkészek és egyházak, hogy járulékaikat nov. 1-ig fizessék be. (Lásd 33-ik oldal.)

58. Ugyanő bemutatja az orsz. egyházi közalap 1912. évi járulékaikról szóló kimutatást.

Kimutatás
az orsz. lelkeszi nyugdíjintézet folyó évi járulékaírói.

Sorszám	Egyházközség neve	Nyugdíjintézeti tag neve	Belépési járulék		Tagsági díj		Kamat		Fenntartói járulék	
			kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.	kor.	f.
1	Abara	Horkay Bertalan	3	89	61	32	—	—	35	04
2	Alsómihályi	Cseh Pál	92	61	59	46	—	—	33	98
3	Bánóc	Hutka József	182	07	69	26	—	—	39	58
4	Bodzásujlak	Hubay Bertalan	106	73	68	53	—	—	39	16
5	Csarnahó	Stefán Mihály	—	—	43	77	—	—	35	—
6	Deregyő	Tudja Mihály	146	59	64	85	—	—	37	06
7	Gálszécs	Péter Mihály	141	39	65	60	—	—	37	48
8	Gercsely	Botka Bertalan	157	18	76	66	—	—	43	80
9	Hardicsa	Séra János	—	—	57	75	—	—	33	—
10	Kazsó	—	—	—	40	13	—	—	22	93
11	Kisbári	Sallay Béla	96	46	56	90	—	—	32	51
12	Kolbása	Szombathy Ant.	146	61	58	10	—	—	33	20
13	Lasztóc	Erdélyi András	139	95	56	95	—	—	32	54
14	Lasztómér	ifj. Virág József	174	15	73	61	—	—	42	06
15	Legenye	Kádár János	157	11	56	39	—	—	32	22
16	Magyarizsép	Tomory Pál	118	58	70	50	—	—	40	28
17	Magyarsas	Kozma Antal	126	86	57	16	—	—	32	66
18	Málca	Kiss Tamás	173	—	71	55	—	—	40	88
19	Nagyráska	Sztankovics Laj.	—	—	57	58	—	—	32	90
20	Nagytoronya	Román Ernő	96	21	55	04	—	—	31	45
21	S.-a ujhely	Fejes István	—	—	77	30	—	—	61	80
22	S.-a.-ujhely	Szalay Béla	352	72	63	56	11	47	36	32
23	Szőllőske	—	—	—	66	92	—	—	38	34
24	Tusa	Nyitray Lajos	127	47	67	—	—	—	38	28
25	Zemplén	Szegő Benő	—	—	63	92	—	—	38	76
26	Homonna	Böszörményi S.	176	86	67	28	14	15	38	45
27	Kisazar	Máthé Miklós	110	14	58	41	13	22	33	38
28	Kisráska	Horkay Lajos	114	97	60	96	18	39	34	84
29	Ladamóc	Bornemissza Ist.	135	79	55	18	21	73	31	53
30	Migléc	Helmeczy Antal	174	60	58	18	27	94	33	24

November 1-ig befizetendő.

Tudja Mihály
egyházmegeyi pénztárnok.

Kimutatás az orsz. egyh. közalap folyó évi járulékairól.

Sorszám	Egyházközség neve	Összeg		Sorszám	Egyházközség neve	Összeg	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Abara—Mézpest	60	32	39	Magyarizsép	9	68
2	Bánóc	15	76	40	Upor	—	88
3	Rákócz f. e.	1	28	41	Cselej	2	80
4	Lazony	15	92	42	Pelejte	1	68
5	Berettő	16	32	43	Egres	7	04
6	Lask—Gatály	3	60	44	Kisruszka	1	52
7	Morva	10	40	45	Magyarsas	8	80
8	Vásárhely	39	28	46	Céke—Kazsó	1	60
9	Bodzásujlak	15	60	47	Szürnyeg	27	44
10	Garany	25	60	48	Imreg	18	16
11	Csarnahó	34	16	49	Málca	15	76
12	Deregyő—Butka	50	88	50	Dobróka	—	32
13	Szalók	7	76	51	Kácsánd	4	24
14	Gálszécs s f. e.	15	92	52	Márk	3	52
15	Gercsely	4	64	53	Petrik	1	20
16	Kelecsény—Velejte	3	92	54	Falkus	1	36
17	Kiszte	7	60	55	Migléc	6	16
18	Hardicsa	41	76	56	Vécse	8	16
19	Töketerebes	11	20	57	Alsómihályi—Kis- kázmér	16	48
20	Homonna	10	96	58	Nagyráska	19	92
21	Kazsó	4	80	59	Nagytoronya	16	—
22	Barancs	2	—	60	Kistoronya	26	—
23	Kis- és Nagyazar	11	12	61	Sátoraljaújhely	184	72
24	Kisbári	8	48	62	Széphalom	—	24
25	Nagybári	24	48	63	Hosszúláz	4	32
26	Kisráska	15	52	64	Szóllóske	15	12
27	Hegy	8	88	65	Bodrogszög	6	88
28	Kolbása	14	64	66	B.-szerdahely	28	24
29	Szilvásujfalu	1	84	67	Borsi	8	64
30	Kozma	2	24	68	Tusa—Bosnica	24	56
31	Ladamóc	38	96	69	Parno—Techna	2	88
32	Lasztóc	10	24	70	Tusaujfalu	9	92
33	Nagykázmér	3	52	71	Hór	15	44
34	Lasztómér	36	80	72	Zemplén	26	72
35	Nagymihály	14	32	73	Kisujlak	5	76
36	Füzesér	2	40	74	Pálfölde	6	16
37	Rebrin	7	68	75	Szentmarja	6	48
38	Legenye	14	16				

November 1-ig befizetendő.

Tudja Mihály
egyházmezei pénztárnok.

Egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint alább következik, felhivatnak az egyházak, hogy járulékaikat nov. 1-ig fizessék be. (Lásd 34-ik oldal).

59 Az időszaki bíróság tagjainak megbízatása lejárván,

megválasztatnak az elnökség mellett Tudja Mihály papi, Dókus Gyula, Nemes Sándor világi t. bírák, dr. Isépy Tihamér ügyész, mint rendes, Szeghő Benő, Virág József papi, Bernáth Aladár vil. t. bírák, mint póttagok.

60. Egyházkerületi képviselőkül kiküldetnek az elnökség mellett.

Kozma Antal, Kádár János papi, Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi t. bírák, Tomory Pál papi aljegyző, Isépy Tihamér ügyész, mint rendes és Szeghő Benő papi, Thuránszky Tihamér v. t. bírák, mint póttagok.

61. Jegyzőkönyv hitelesítésével az elnökség s a jegyzői kar mellett

az Ujhelyben lakó tisztikar bizatik meg.

Hitelesítettett Sátoraljaujhely, 1912. szept. 6.

Dókus László
e. m. gondnok.

Tomory Pál
papi aljegyző.

Hubay Bertalan
h. aljegyző.

Hutka József
esperes.

Péter Mihály
főjegyző.

Román Ernő
h. aljegyző.

Az egyes pontokat jegyzték:

1. Péter Mihály papi főjegyző: az 1—4, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62 pontokat.

2. Tomory Pál papi aljegyző: a 7, 12, 13, 14, 20, 21, 26, 27, 28 36—43 pontokat.

3. Hubay Bertalan h. aljegyző: a 8, 17, 18, 19, 44, 45, 46, 47, 61 pontokat.

4. Román Ernő h. aljegyző: az 5, 6, 9, 10, 11, 15, 16, 48—54 pontokat és a bírósági pontot.

II. Birósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétellett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1912. augusztus 29-én Nagyráskán tartott ülésében.

Jelen voltak:

I. A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Szeghő Benjámín, Virág József papi, Dókus Gyula, Nemes Lajos, Thuránszky Tihamér, Bernáth Aladár világi tanácsbírák, mint előadó bíró Kozma Antal papi tanácsbíró, mint jegyzőkönyvvezető Román Ernő h. aljegyző.

II. A felek részéről: Horkay Lajos lelkesz az egyház képviselőjében, Ónody Zoltán panaszló.

Tárgy: A kistráskai tanítói fizetés vitás ügye.

Tárgyalást vezető egyházmegyei gondnok az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ezután előadó az ügyet következőkben ismertette:

A felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bírósága folyó év április 23-án tartott ülésében azon végzést hozta, hogy miután Horkay Lajosné szül. Pásztor Emma kistráskai jelenlegi tanítónő és Ónody Zoltán volt tanító közötti fizetemesosztási ügyben a valódi tényállás sem a vonatkozó iratokból, sem a felek szóbeli megállapodásából nem volt megállapítható, bíróság az iratokat Tudja Mihály és Thuránszky Tihamér tanácsbíráknak a helyszíni vizsgálat megejtése céljából azzal adja ki, hogy a vizsgálat eredményét az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz terjesszék be. E végzés értelmében a vizsgáló bizottság papi tagja, Tudja Mihály, a hely-

szinén megjelenvén, vizsgálatának eredményét az ott felvett és becsatolt jegyzőkönyvbe foglalta, amely szerint Király József volt 1906. évi gondnok eskü alatt vallja, hogy Ónody Zoltán, midőn 1906. júliusban állását elfoglalta, részint azonnal abban a hóban, részint azon év október és november havában teljes egészében felvette az 1906. évi gabona proventust. Molnár János 1906. évi és jelenlegi bíró és presbyter szintén eskü alatt vallja, hogy Kecskeméti Zsigmond, Ónody Zoltán elődje, ki a kistráskai egyházból 1906. év tavaszán távozott el: az ugyanazon év őszén fizetett proventusból semmit sem kapott, Kozma Gyula gondnok, Fekete István, Sz. Molnár Mihály, Varga Mihály két fentebbi vallomást teljes egészében magukévá teszik.

Ónody Zoltán ezzel szemben tagadja, hogy ő az 1906. évi proventust felvette volna, hanem azt állítja, hogy amit Király József annak gondolt, az tandíj volt. Hogy ő fel sem vehette, azt igazolni akarja Rácz József volt kistráskai lelkész nyilatkozatával, mely szerint Ráskán a párbér akkor fizettetett, mikor az illető azt már leszolgálta, tehát a következő év novemberében. De hogy hova lett hát, vagy ki vette fel az 1906. évi párbért, arra ő sem tud feleletet adni.

Ezután a bíróság, miután úgy a vizsgálati jegyzőkönyv, mint a felek meghallgatás után az ügyet kellőleg megvilágítottnak látja, zárt ülésben következőleg ítélte.

Ítélet:

Egyházmegyei közigazgatási bíróság Ónody Zoltán volt kistráskai tanítót a díjlevélben biztosított $6\frac{7}{8}$ köből szemes életnek az 1911—12. iskolai évből általa szolgálta időre (1911. szeptember—1912. feb. 15-ig) eső hányadára irányuló keresetével elutasítja.

Indokok:

El kellett utasítani Ónody Zoltánt fenti követelésével egyfelől azért, mert az ő nemleges állásfoglalásával szemben, hogy t. i. ő nem kapott 1906-ban proventust, több érdek nélküli tanunak eskü alatt tett vallomása áll; el továbbá azért,

mert panaszoló semmiféle írásbeli bizonyítékot nem tud felmutatni állítása bizonyítására, holott úgy az állam, mint az egyház által alkotott törvények előírják, hogy a tanító köteles az iskolafenntartó egyházközség által tényleg kiszolgáltatott összes járandóságokról pontos jegyzéket vezetni, feltüntetvén a kiszolgáltatott járandóság mennyiségét s a kiszolgáltatás időpontját s minden alkalommal aláíratván az iskolaszéki elnökkel vagy gondnokkal, mely jegyzék ha pontosan vezetetik, hátrálékos járandóságok címén emelt követelések tárgyalása alkalmával törvényeink értelmében bizonyító erővel bír s ilyenül fogadtatnék el most is; ennek hiányában azonban az eskü alatt tett vallomások szolgáltak irányadóul az ítélet hozatalánál; végül minthogy az ily követelések törvényszerint 5 év alatt elévülnek: ezért is el kellett a keresetet utasítani, mert a szóban forgó követelés az 1906. évhez kapcsolódik.

Az ítélet felek előtt nyílt ülésben kihirdettetett azzal, hogy ellene az ítélet kézhez vételétől számított 15 nap alatt az esperes útján az egyházkerületi közigazgatási bírósághoz felebbezhetnek.

Kmf.

Hutka József

esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

Dókus László

egyházmegyei gondnok,
a bíróság világi elnöke.

Román Ernő

jegyzőkönyvvezető.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

1. A közgyűlés előtt istenitisztelet volt, amidőn Ignéczy S. szőlőskei lelkész imádkozott.
2. A közgyűlés megnyitása.
3. Az egyházmegye részvéte Dókus Ernőné sz. kiscsoltói Ragályi Ilona úrnő elhunytá alkalmából.
4. Jelentés a világi fő- és aljegyzői állásra beadott szavazatokról.
5. A gálszécsi tőkeügy.
6. A morvai tőkeügy.
7. A lasztoméri iskolaépítés további nyilvántartása.
8. A tusai iskolai ingatlan.
9. A hóri iskolaügy.
10. A magyarsasi egyház iskolaügye.
11. A tusai iskolaépítési ügy.
12. A szőlőskei, magyarsasi, imregi és hóri iskolák tanszerekkel való felszerelése
13. A szőlőskei és csarnahói iskolai leltár összeállítása s az utóbbiban az értesítő könyvecskék beszerzése.
14. Az alsómihályi és csarnahói egyház tanítói lakás és iskola építésére egy évi haladékot nyer.
15. A kistoronyai és hardicsai iskolaépítési ügy.
16. A varannói prot. templom építési ügye.
17. Rácz József nagyrócsei lelkész 30 koronás tartozása a kistráskai egyházzal szemben.
18. A csarnahói iskolai ingatlan.
19. A ladamóci regále kártalanítási tőkeügy tovább is nyilvántartatik.
20. Utasítás a szórványokban lakó reformátusok, tankötelesek, iskolabajárók összeírására.
21. A madarak és fák napjának megtartása.

22. A homonnai iskolai tőke.
23. Szécsegresi iskolai ingatlan.
24. A garanyi egyház tőkájének kamata.
25. Kormos Gerő ladamóci tanító személyi pótléka.
26. A tanügyi bizottság tagjainak, az általános tanítói egyesület képviselőinek s az állami iskolák vallásoktatásának megvizsgálásáért napi- és fuvardíj állapíttatik meg.
27. Az új szervezetű tanügyi bizottság megválasztása.
28. A Magyar Ref. Tanítók országos egyesületének a népiskolai szervezet és tanítói szolgálati pragmatika egyöntetűvé tétele tárgyában hozott határozat.
29. Az egyházlátogatók ne adjanak érdemjegyet az iskolai előmenetelről.
30. A nagybárii egyház tőkesegély ügye.
31. A Gusztáv Adolf-egylet segélyére Kisbári ajánltatik.
32. Tőkekamat-segélyre és egyszersmindenkori segélyre ajánlott egyházak.
33. A kiszari lelkészlak terve, költségvetése megerősíttetik.
34. A cseleji templom és torony építésére vonatkozó rendkívüli adókiivetés és a szerződés hasonlóképen.
35. Szendrey József hardicsai, Győry Kálmán magyarsasi, Ujlaky Ferenc bánóci segédlelkészek az egyházmegyébe bekebelezetnek.
36. Tanügyi bizottság jegyzőkönyve.
37. Egyházkerületi tanügyi bizottsági tagnak Liszkay Bertalan megválasztatott.
38. A kisztei leányegyház vallásoktatásért lelkésze részére évenkénti segélyt kér.
39. Az alsómihályi egyház paróchia építéséről elszámol.
40. A csarnahói egyház Berecz Antalt rendes lelkészévé választotta.
41. Csarnahói lelkészi díjlevél megerősítése.
42. A málcai és szöllőskei tanítói díjlevelek megerősítése.
43. A szöllőskei egyház Kozma Dezsőt rendes tanítójává választotta.
44. a), b), c) A tanítóegyesület felterjesztése.
45. Ignéczy Sándor szöllőskei lelkész hivatalába való beiktatásáról jelentés.
46. A gálszécsi egyház adásvevési szerződésének kiigazítására engedély adatik.

47. Az imregi tanítói kárpótlás ügyében lét.sült egyezés tudomásul vétetik, a szürnyegi nyilvántartásba helyeztetik.
48. A málcai templom javításának ügye.
49. A kisbárii egyháznak a rétje eladására, illetőleg elcserélésére engedély adatik.
50. A legényei egyháznak meg nem engedtetik, hogy az iskolát és tanítói lakot eladhassa.
51. Az özv. Stephán Mihályné, csarnahói volt lelkészné és a Berecz Antal csarnahói lelkész közötti kiegyezési szerződés jóváhagyatik.
52. Kiss Tamás málcai lelkész szolgálatképtelensége miatt káplántartási kongruúra ajánltatik
53. Kovács Lajos végzett hittanhallgató s okleveles tanító málcai tanítói állásába beerősítettik s az egyházmegyébe bekebeleztetik.
54. Kovács Lajos málcai tanító az esküt letette.
55. A migléci egyház adókivetése.
56. Felterjesztés az egyházkerülethez az iránt, hogy közhírdetésre Csarnahó vétessék fel.
57. Az országos ref. lelkészi nyugdíjintézet 1912 évi járulékairól szóló kimutatás.
58. Az orsz. egyházi közalap 1912. évi járulékairól szóló kimutatás.
59. Az időszaki bíróság tagjai.
60. Az egyházkerületi képviselők.
61. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött bizottság.
62. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

I. Ónody Zoltán volt kistraskai tanító fizetése ügyében hozott ítélet.

Betűrendes mutató.

- Abara 35.
Alsómihályi 14, 35, 38.
Bánóc 35.
Berecz Antal 39, 51.
Berettő 25, 35.
Bernáth Aladár 27, 39, 59, 60.
Bernáth Béla 4.
Bodor Gábor 4.
Bodzásujlak 35.
Bodrogszerdahely 35.
Csarnahó 13, 14, 18, 35, 39, 40, 56.
Cselej-Szécsegres 34, 35.
Csiszár Kálmán 4.
Deregyő 35.
Dókus Ernőné sz. kiscsoltói Ragályi Ilona 3.
Dókus Gyula 59.
Egyházak 44 a), 57, 58.
Egyh. ker. 26.
Egyházlátogatók 29.
Erdélyi András 27.
Esperes 9, 11, 17, 48.
Garany 24, 35.
Gatály 25.
Gálszécs 5, 35, 46.
Gercsely 35.
Győry Kálmán 35.
Hardicsa 15, 35.
Homonna 22, 35.
Hór 9, 12, 25, 35.
Hosszúláz 35.
Hubay Bertalan 27.
Ignéczy Sándor 1, 45.
Imreg 12, 35.
Isépy Tihamér 59.
Kazsó 35.
Kádár János 27, 60.
Kisazar 32, 33, 35.
Kisbári 31, 32, 49.
Kisráska 35.
Kiss Tamás 52.
Kistoronya 15, 32, 35.
Kiszte 32, 37.
Kolbása 35.
Kormos Gerő 25, 27.
Kovács Lajos 53, 54.
Kovács Pál 35.
Kozma Antal 39, 60.
Kozma Dezső 42.
Ladamóc 19, 25, 35.
Lasztomér 7, 35.
Lasztóc 32, 35.
Lazony 25, 35.
Legenye 32, 35, 50.
Lelkészek 57.
Lisz kay Bertalan 27, 36.
Gr. Lónyay Gáborné 35.
Magyari János 35.
Magyarizsép 35.
Magyarsas 10, 12, 35.
Málca 35, 41, 48, 53.
Máthé Miklós 27.
Mezőlaborc 25.
Miglész 35, 55.
Morva 6, 35.

- Nagybári 30, 35.
Nagykázmér 35.
Nagymihály 25, 35.
Nagyráska 35.
Nagytoronya 32, 35.
Nemes Lajos 2.
Nemes Sándor 59, 60
Nyitray Lajos 27.
Nyomárkay Aurél 35.
Pánthy Lajos 27.
S.-A.-Ujhely 35.
Somody József 4.
Stephán Mihályné 51
Szalay Béla 27.
Szalók 35
Szendrey József 35.
Szécsegres 23.
Szeghő Benő 59, 60.
Szöllőske 12, 13, 35, 41, 42.
Szöllőskei lelkész és tanító 35.
Szürnyeg 35.
Thuránszky Tihamér 60.
Tomory Pál 60.
Tudja Mihály 59.
Tusa 8, 11, 35.
Töketerebes 35.
Ujlaky Ferenc 35.
Ügyész 8, 18.
Vásárhely 35.
Varannó 16.
Virág József 27, 59.
Zemplén 35.
Zsoldos Ferenc 35.

